Η πανδημία με COVID-19 επηρεάζει το ανοσολογικό σύστημα του ασθενούς και είναι υπό μελέτη η συσχέτιση της με τη γάγγραινα Fournier. Η εμπειρία της Ουρολογικής κλινικής του ΠΑΓΝΗ εν μέσω της πανδημίας από COVID-19 σε ασθενείς με ταυτόχρονη διάγνωση COVID-19 και γαγγραινας Fournier

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΣΚΑΜΑΓΚΑΣ[1],ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ[1]ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ[1]ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΧΑΛΑΚΗΣ[1]ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΑΤΟΥΔΑΚΗΣ[1]ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ[1]ΜΑΡΙΑ-ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΝΑΚΟΥ[1]ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΚΑΣ[1]ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ[1]

1Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ιατρική Σχολή

Εισαγωγή:

Η γάγγραινα του Fournier είναι μία ταχέως εξελισσόμενη νεκρωτική απονευρωσίτιδα των έξω γεννητικών οργάνων και της περιοχής του περίνεου που αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα η θνητότητα είναι στο 40% και επί καθυστερημένης διάγνωσης στο 70%.

Ο ασθενής εμφανίζει έντονη δυσοσμία στη πάσχουσα περιοχή των έξω γεννητικών οργάνων, ερυθρότητα και εκφύλιση των ιστών, πιθανά πυρετό, ταχυκαρδία και σηπτική καταπληξία.

Στις εργαστηριακές εξετάσεις παρουσιάζει οξύ φλεγμονώδες σύνδρομο, με λευκοκυττάρωση και αύξηση δεικτών φλεγμονής. Η απεικόνιση με αξονική τομογραφία επιβεβαιώνει την νέκρωση και παρουσία αέρα στην πάσχουσα περιοχή. Η αντιμετώπιση περιλαμβάνει υποστήριξη ζωτικών λειτουργιών σε περίπτωση σηπτικής καταπληξίας, χειρουργικό καθαρισμό με λήψη καλλιεργειών από την πάσχουσα περιοχή και εμπειρική αντιβιοτική αγωγή.

Ο COVID-19 προκαλεί, ανοσοκαταστολή, αγγειακές επιπλοκές που πυροδοτούν την ιστική νέκρωση και επιδεινώνει τη φλεγμονή λόγω υπερβολικής φλεγμονώδους απόκρισης. Δύναται να σχετίζεται με τη γάγγραινας Fournier ή να την επιδεινώνει. Επιπλέον στην περίοδο της πανδημίας ενδεχομένως συνέβαλε κοινωνικά στην καθυστέρηση της προσέλευσης στο νοσοκομείο.

Υλικό

Ασθενείς ηλικίας 20-70 ετών, με ή χωρίς συννοσηρότητες.

Οι ασθενείς προσήλθαν στο ΤΕΠ του νοσοκομείου

- είτε με επικρατέστερο σύμπτωμα τη γάγγραινα και ο COVID-19 ήταν τυχάιο εύρημα
- είτε με συμπτώματα ταυτόχρονα από τα έξω γεννητικά όργανα και από το αναπνευστικο
- είτε συμπτώματα αρχικά από το αναπνευστικό και στη συνέχεια από τα έξω γεννητικά όργανα.

Σε όλους τους ασθενείς χορηγήθηκαν αντιβιοτικά ευρέου φάσματος, διενεργήθηκε αξονική τομογραφία και έγινε χειρουργικός καθαρισμός.

Λόγω του COVID-19 στο χειρουργείο και τη νοσηλεία ελήφθησαν τα απαραίτητα μέτρα ατομικής προστασίας. Οι ασθενείς νοσηλεύτηκαν σε ΜΕΘ και ΜΑΦ COVID-19 και οι αλλαγές στα χειρουργικά τραύματα πραγματοποιούνταν από ουρολόγο με λήψη ειδικών μέτρων μία φορά ημερησίως.

Αποτελέσματα:

Οι ασθενείς παρά τις ταυτόχρονες σοβαρές λοιμώξεις αντιμετωπίστηκαν με μεγάλη δυσκολία και επιβίωσαν πλην ενός.

Συμπέρασμα:

Ενώ η γάγγραινα Fournier είναι μία σπάνια παθολογία η ταυτόχρονη λοίμωξη με COVID-19 παρατηρήθηκε ότι αύξησε τη συχνότητα της και δυσκόλεψε περαιτέρω την ήδη δύσκολη αντιμετώπιση της.

Απαραίτητη ήταν η συνεργασία πολλών ειδικοτήτων για την θετική έκβαση της

Βιλιογραφικές αναφορές:

Management of Fournier's Gangrene in a COVID-19 Patient: Challenges and Dilemmas Diomidis Kozyrakis, Dimitrios Bozios, Anastasios Zarkadas, Georgios Kallinikas, Gerasimos Vlassopoulos Affiliations Expand PMID: 36532939 PMCID: PMC9750164 DOI:10.7759/cureus.31498

Management of Fournier's gangrene during the Covid-19 pandemic era: make a virtue out of necessity.Paladini A, Cochetti G, Tancredi A, Mearini M, Vitale A, Pastore F, Mangione P, Mearini E. Basic Clin Androl. 2022 Jul 19;32(1):12. doi: 10.1186/s12610-022-00162-y. PMID: 35850577

Department of Urology, University of Crete, Medical School, Heraklion, Crete, Greece